25. Decembar 2019. godine

CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 04-355/2/19

BIRAM CRNU GORU
Broj: 57
Bar, 25.12.2019 godine

ПИСАРНИЦА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА
Примљено: 26.12.2019г
042 | 4011б/19 | 1892/19 | -2

PREDMET: IZJAŠNJENJE NA PRELIMINARNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA BIRAM BAR ZA 2018. GODINU

Poštovani,

budući da ste dostavili Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja političke partije Biram Bar za 2018. godinu, koji je Kolegijum Državne revizorske institucije usvojio na sjednici održanoj 18.12.2019. godine, ovim putem u datom roku dostavljamo izjašnjenje na isti kako slijedi:

1. *Subjekt revizije nakon zaključivanja poslovnih knjiga i dostavljanja Godišnjeg finansijskog izvještaja nadležnim institucijama ne može vršiti ispravke u poslovnim knjigama za tu godinu*

Kada je u pitanju navodna nepravilnost ukazujemo da je politička partija Biram Bar osnovana 10.08.2018. godine. Ista predstavlja pravnog sukcesora Grupe birača Radomir Novaković Cakan – Biram Bar, a u momentu predaje Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, koji izvještaj je predat u zakonskom roku, isti se odnosio isključivo na finansije političke partije Biram Bar. Naime, kako se radi o posebnom subjektu – novoosnovanoj političkoj partiji, predmetni finansijski izvještaj se odnosio na poslovanje ove političke partije. Međutim, tokom postupka revizije revizor nam je ukazao da je predmetnim finansijskim izvještajem trebalo obuhvatiti i poslovanje Grupe birača Radomir Novaković Cakan – Biram Bar, odnosno da je trebalo izvršiti konsolidaciju (spajanje) ova dva pravna subjekta, te kroz izvještaj prikazati njihove ukupne finansijske rezultate. Budući da je ovaj prigovor i preporuka data od strane revizora Državne revizorske institucije, mi smo kao subjekt revizije postupili saglasno zakonu, te poslušali preporuku revizora i izvršili korektivna knjiženja u poslovnim knjigama naše političke partije, tj u poslovnim knjigama evidentirali i transakcije koje su se odnosile na Grupu birača Radomir Novaković Cakan – Biram Bar, te korigovani Godišnji izvještaj dostavili DRI dana 05.11.2019. godine. Dakle, isti je sačinjen po upustvu samog revizora i dostavljen u skladu sa njegovom preporukom.

Ukazujemo i da je standardima revizije ISSAI 1450 dozvoljeno vršiti korekcije.

2. *Subjekt revizije treba da osnovna sredstva (opremu) evidentira na odgovarajući konto u okviru klase „0" u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Partije*

Prilikom ovog knjiženja greškom je isključen PDV, tako da je vrednovan iznos ispod 300€ (293,48€) i iz tog razloga je knjiženje izvršeno na troškove (kao što se knjiže svi iznosi manji od 300€), a ne na odgovarajući konto u okviru klase **0**, kako je to ukazano u preliminarnom izvještaju. Saglasni smo da je predmetna primjedba osnovana, te da je učinjen propust, a isti ćemo otkloniti na način da će se korektivno knjiženje u skladu sa datom preporukom sprovesti u poslovnim knjigama u 2019. godini.

3. *Subjekt revizije je dužan da nenovčane priloge obračunava na način kako je to utvrđeno članom 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Pravilima o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim prilozima političkim subjektima*

Imajući u vidu navedenu primjedbu nejasno je na koji način treba izvršiti predmetni obračun, tj koja preporuka je data u konkretnom slučaju. Naime, prilikom organizovanja javnog nastupa pravno lice je odlučilo da izvrši donaciju nenovčanog priloga na način da će isto platiti ukupnu cijenu tog javnog nastupa. Pravno lice je o navedenom donijelo i odluku, pa je subjektu revizije nejasno koji drugi dokument je bilo potrebno dostaviti.

Članom 6 stav 3 tačka 2 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ("Službeni list CG", br. 52/2014, 76/2015) je propisano: - *pružanje usluge ili proizvodi dati političkom subjektu bez naknade ili pod uslovima kojima se taj politički subjekat stavlja u povlašćeni položaj u odnosu na druge potrošače, zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija pod uslovima koji odstupaju od tržišnih, kao i otpis dijela dugova (u daljem tekstu: nenovčani prilog).*

Članom 2 Pravila o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim prilozima političkim subjektima ("Službeni list CG", br. 9/2016) je propisano:
Nenovčane priloge politički subjekat obračunava kao razliku između cijene koju je platio za proizvod ili uslugu pravnom ili fizičkom licu i tržišne vrijednosti tog proizvoda ili usluge na dan kada su proizvod ili usluga plaćeni ili ugovoreni, prema podacima organa nadležnog za poslove statistike, ako je ta razlika veća za najmanje 5% tržišne vrijednosti tog proizvoda ili iznosi više od 5.000 eura.
Ukoliko ne postoje podaci organa iz stava 1 ove tačke, tržišna cijena se obračunava na osnovu prosječne cijene tri različita davaoca proizvoda ili usluge u vrijeme njihovog plaćanja.

U konkretnom slučaju ne postoji razlika između cijene koja je plaćena i tržišne vrijednosti tog proizvoda, budući da je muzički koncert Dženana Lončarevića zaista koštao 1.000€, te cijena javnog nastupa predstavlja tržišnu cijenu i ista je u cjelosti donirana od strane pravnog lica „Padrino" doo. Kod plaćanja ovog javnog nastupa nije dat bilo kakav popust, te se citirani zakonski članovi ne mogu primijeniti, naročito član 6 kojim je propisan poseban način obračuna za slučaj da je razlika veća od 5% tržišne vrijednosti tog proizvoda ili iznosi više od 5.000€.
Ovim putem iskazujemo spremnost da izvršimo dopunu dokumentacije u skladu sa preporukom iz izvještaja, ali tumačeći zakonske norme ne nalazimo način na koji to treba učiniti, jer se sama dopuna dokumentacije uz prilaganje drugog dokaza na osnovu kojeg je izvršen obračun ne može izvršiti, jer je nenovčani prilog u konkretnom slučaju jednak tržišnoj vrijednosti javnog nastupa.
Kada je u pitanju primjedba da nenovčani prilog od fizičkog lica u iznosu od 100€ nije adekvatno dokumentovan jer Ugovor o pružanju usluga nije potpisan od strane korisnika i

davaoca usluga, ukazujemo da je moguće da je učinjen propust, te da revizoru nije stavljen na uvid predmetni ugovor, pa ovim putem u pilogu dostavljamo ugovor koji je potpisan od obije ugovorne strane.

4. *Subjekt revizije treba da zaključivanje ugovora o zakupu poslovnog prostora vrši u skladu sa članom 639 Zakona o obligacionim odnosima*

Predmetni propust je učinjen unutar Grupe birača Radomir Novaković Cakan – Biram Bar, kada isti nisu imali računovodstvenu agenciju. Kada je Grupa birača prestala da postoji, te kada je osnovana politička partija i započeta ozbiljna organizacija u istoj, uključujući i angažovanje računovodstvene agencije predmetni propust je uočen, međutim isti nije mogao biti otklonjen, budući da se ne može izvršiti retroaktivna ovjera ugovora. Kao olakšavajuću okolnost ukazujemo da je navedeni ugovor bio zaključen sa rokom važenja od dva mjeseca.

5. *Subjekt revizije treba da sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom shodno članu 19 Zakona o računovodstvu*

Kao povod za predmetni prigovor ponovo je, kao u tački 3, ukazano na troškove organizovanja javnog nastupa u iznosu od 1.100€, u smislu da isto nije adekvatno dokumentovano. Samim tim dajemo isto izjašnjenje kao u tački 3, jer je nejasno koja je preporuka u konkretnom slučaju, odnosno koja je dokumentacija trebala biti dostavljena da bi ovaj trošak bio adekvatno dokumentovan. Kada je u pitanju primjedba da Ugovor o pružanju usluga nije potpisan od strane korisnika i davaoca usluga, ukazujemo da je moguće da je učinjen propust, te da revizoru nije stavljen na uvid predmetni ugovor, pa ovim putem u pilogu dostavljamo ugovor koji je potpisan od obije ugovorne strane.

Na osnovu naprijed navedenog možemo zaključiti da se sve uočene nepravilnosti odnose na period kada je postojala Grupe birača Radomir Novaković Cakan – Biram Bar, te kada ista nije imala ozbiljniju organizaciju, pa čak ni računovodstvenu agenciju, a isto po zakonu nije bila ni dužna da ima. Ukoliko je preporuka DRI da se ne vrši konsolidacija Grupe birača i političke partije, onda nepravilnosti nije ni bilo, a ukoliko je potrebno postupiti na način koji nam je savjetovao vaš revizor tokom postupka revizije, te izvršiti spajanje, onda ćemo otkloniti sve nepravilnosti za koje je to moguće, a Vas pozivamo da razmotrite naprijed navedeno.

Za sve dodatne informacije i pojašnjenja stojim na raspolaganju,

Srdačan pozdrav,
Predsjednik političke partije Biram Bar

Radomir Novaković

BIRAM ČRNU GORU

Prilog:
- Ugovor o pružanju usluga, od 25.05.2018. godine